

Motion till riksdagen 2013/14:U14

av Julia Kronlid och Mikael Jansson (SD)
med anledning av prop. 2013/14:189

Svenskt deltagande i Förenta nationernas stabiliseringsinsats i Mali

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 400 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas stabiliseringsinsats i Mali (Minusma) till utgången av juni månad 2015, under förutsättning att det även fortsättningsvis finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd samt att kostnaden för detta belastar utgiftsområde 7.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör öka det humanitära biståndet till utsatta flyktingar i Malis närområden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör öka satsningarna på vatten, sanitet och jordbruksutveckling i Mali.

Motivering

Enligt FN finns det lägen, särskilt i konflikt- och postkonfliktområden i Afrika, när det är nödvändigt med säkerhetsfrämjande insatser för att samtidigt också kunna bedriva ett effektivt biståndsarbete som främjar en positiv och hållbar utveckling i det aktuella landet. Även den svenska biståndsmyndigheten Sida vittnar om att utmaningarna för att bedriva det svenska biståndsarbetet kan vara större där det inte finns en fredsbevarande styrka på plats. Samtidigt ska påpekas att det också finns tillfällen då det är väldigt viktigt att på marken särskilja de militära insatserna och de rent civila insatserna för att de civila och humanitära insatserna inte ska uppfattas vara inblandade i en militär konflikt.

Fel! Okänt namn på

Mot bakgrund av detta anser vi det vara beklagligt att Sverige nedprioriterat FN-insatser framför insatser ledda av Nato och EU och det är därför glädjande att Sveriges regering nu ställer sig positiv till att delta i en FN-ledd insats. I den aktuella situationen i Mali menar vi att en fungerande FN-ledd fredsfrämjande insats i dagsläget är en förutsättning för att kunna bedriva ett effektivt bistånd och nå en hållbar utveckling i landet.

Den aktuella insatsen i Mali har både ett FN-mandat och är ledd av FN. Insatsen har vidare ett mandat att utföra sju huvudsakliga uppgifter:

1. stabilisering av större tätbefolkade områden och bidrag till att staten återfår kontrollen i hela landet
2. stöd för genomförandet av planen för övergångsperioden inklusive den nationella politiska dialogen och valprocessen
3. skydd av civila och FN-personal
4. främjande och skydd av mänskliga rättigheter
5. stöd för humanitärt bistånd
6. stöd för bevarande av kultur
7. stöd för nationell och internationell rättvisa.

Samtidigt talar OECD om att merkostnader för användning av givarens militära styrkor som kan hänföras till att leverera humanitärt bistånd eller utföra utvecklingstjänster är ODA-berättigade samt att ODA kan omfatta nettokostnader för givare för att utföra följande aktiviteter inom av FN administrerade eller av FN godkända fredsoperationer: mänskliga rättigheter, valövervakning, rehabilitering av demobiliserade soldater och nationell infrastruktur, övervakning och utbildning av handläggare (inklusive tull och polis), rådgivning om ekonomisk stabilisering, repatriering och demobilisering av soldater, vapenomhändertagande och minröjning. Liknande verksamhet som bedrivs av utvecklingsskäl utanför FN:s fredsoperationer kan också rapporteras som offentligt utvecklingsbistånd.

Även om insatsen i Mali sträcker sig utanför de riktlinjer som stakas ut av OECD för vad som kan betraktas som bistånd menar Sverigedemokraterna att inriktningen på denna typ av FN-ledda insatser som så tydligt syftar till att främja mänskliga rättigheter, en demokratisk valprocess och att möjliggöra att humanitärt bistånd kan levereras och som dessutom stöder nationell och internationell rättvisa, gör att det går att motivera att kostnaderna för denna insats ska belasta biståndsbudgeten. Detta i stället för att belasta en redan kraftigt underfinansierad försvarsbudget. Visserligen kommer den svenska insatsen i huvudsak att handla om att stödja insatsens underrättelseenhet. Vi anser dock att vi bidrar till en insats som, om man ser till helheten av, bidrar till stabilitet och utveckling i Mali samt skapar förutsättningar för viktigt bistånd på ett sätt som gör att vi anser det vara berättigat att denna insats ska belasta anslag inom utgiftsområde 7 för bistånd.

Av regeringens hela biståndsräms på över 38 miljarder kronor anser vi inte att 370 miljoner kronor utgör någon allvarlig neddragning av biståndet.

I ett läge i Sverige när vi inte har ett svenskt existensförsvar samtidigt som det säkerhetspolitiska läget i Europa ser mycket osäkert ut anser vi det inte vara läge för ytterligare neddragningar i vår försvarsbudget. Samtidigt som

Fel! Okänt namn på

krisen i Ukraina är den allvarligaste europeiska säkerhetskrisen på årtionden så har den svenska försvarsmakten inte ens råd att betala ammunition till övningsverksamhet i Sverige.

Enligt regeringens proposition är de humanitära behoven i Mali och regionen omfattande. En humanitär kris pågår i hela Sahelområdet, vilken i huvudsak beror på torka, höga spannmålspriser och ekologisk degradering. Kronisk fattigdom, samhällets allmänna sårbarhet, och låg motståndskraft mot torka förvärrar den humanitära situationen. Enligt FN är i dag över fyra miljoner människor i Mali, dvs. omkring en fjärdedel av befolkningen, i behov av humanitärt stöd, varav drygt tre miljoner riskerar att drabbas av matosäkerhet. Vid sidan av livsmedel är behoven av bl.a. skydd, sanitet och vatten stora. Utöver dessa orsaker har konflikten i Mali bidragit till stora flyktingströmmar inom och mellan länder och har skapat ytterligare humanitära behov. Till följd av det förbättrade säkerhetsläget har flyktingar långsamt börjat återvända, men det beräknas fortfarande finnas över 500 000 flyktingar, varav 300 000 inom landet. Mot bakgrund av detta anser vi att Sverige också bör förstärka de humanitära insatserna till flyktingar samt bistånd som går till vatten, sanitet och jordbruksutveckling.

Stockholm den 28 mars 2014

Julia Kronlid (SD)

Mikael Jansson (SD)